

OUDERENZORG

HERENTHOUT

BELEIDSPLAN 2008 - 2010

GEMAAKT DOOR, LIESBETH VAN ROMPAEY
VERANTWOORDELIJKE HUIS DRIANE
MOLENSTRAAT 56 2270 HERENTHOUT
LIESBETH.VAN.ROMPAEY@OCMWHERENTHOUT.BE
TEL. 014 50 77 11

SAMENVATTING

Ouderenbeleid is een heel breed beleid. Zowel gemeenten als OCMW's komen dagelijks in contact met ouderen.

Het groeiend aantal ouderen heeft natuurlijk ook zijn consequenties op het lokale beleid.

In deze beleidsnota schets ik op basis van een analyse een beeld van de huidige situatie van de Herenthoutse ouderen. Tevens geef ik een overzicht van de beleidsdoelen voor de komende drie jaar.

Ouderenbeleid is meer dan zorg alleen. Om een zicht te krijgen op wat leeft bij de Herenthoutse ouderen en op welke domeinen er zich behoeften situeren, willen wij een ouderenbehoefteonderzoek verrichten om dit alles beter in kaart te brengen.

Dit ouderenbehoefteonderzoek staat centraal in deze beleidsnota. Uit de resultaten hiervan zullen dan nieuwe doelstellingen en acties gesteld worden, die in een volgende beleidsnota verder worden uitgewerkt.

Ouderen hebben recht op participatie aan en inspraak in het lokaal ouderenbeleid. Dit is niet alleen in het voordeel van de ouderen zelf, maar ook voor het lokale bestuur. De seniorenraad is hierin een erg belangrijk medium.

Ouderen zijn mensen met heel wat beroeps- en levenservaring die zij ook nog kunnen benutten na hun pensioen. Via vrijwilligerswerk kunnen zij deze ervaringen en kennis ten dienste stellen van de gemeenschap. Het lokale bestuur kan hierin een belangrijke rol spelen. Het is de kunst om de levenservaring van ouderen te combineren met behoeften van de lokale bevolking.

Verder wil ik er ook een punt van maken dat alle personen die een rol spelen in ouderenzorg betrokken geraken in het lokaal ouderenbeleid.

INHOUDSOVERZICHT

1. Inleiding	5
2. Missie en visie	6
3. Situatieschets	7
3.1. Cijfergegevens	7
3.1.1. Verhouding: ouderen ten aanzien van de totale bevolking	7
3.1.2. Levensverwachting	8
3.1.3. Actieven versus niet-actieven	8
3.1.4. Burgerlijke staat	8
3.1.5. Woonsituatie	9
3.2. Beschrijving van de maatschappelijke context	10
3.3. Lokaal ouderenaanbod	11
3.3.1. Inventaris thuiszorgaanbod	11
3.3.2. Inventaris woningen aanbod	12
3.3.3. Andere ondersteuningsmaatregelen	12
3.3.4. Vrije tijd- en verenigingsleven	12
3.4. Werking/samenstelling seniorenraad	13

4. Doelstellingen	16
4.1. Een strategisch plan op basis van de vooropgestelde missie	16
4.2. Concrete acties en inzet van middelen op lange en korte termijn	16
4.3. Linken met andere beleidsplannen	19
5. Begroting	21
6. Beheer	22

LIJST AFKORTINGEN

LOGO: Lokaal Gezondheidsoverleg

PD: poetsdienst

GZ: gezinszorg

WM: warme maaltijden

PAS: personenalarmsysteem

KD: klusjesdienst

MMC: Minder Mobielen Centrale

RVT: rust- en verzorgingstehuis

SF: serviceflat

OKRA: Open, Kristelijk, Respectvol, Actief

VW HD: verantwoordelijke Huis Driane

VW OB: verantwoordelijke ouderenbeleid

DC: dienstencentrum

1. Inleiding

Lokale besturen worden geconfronteerd met diverse beleidsplannen. Een ouderenbeleidsplan kan er één zijn, al is het belangrijk om te weten dat dit geen verplichting is. Aangezien ouderenbeleid doorheen alle takken van het lokaal sociaal beleidsplan verweven zit, vinden we het zeer belangrijk om een ouderenbeleidsplan op te maken.

Dit lokaal beleidsplan moet gezien worden als een beleidsadvies aan het lokaal bestuur.

Het OCMW heeft de trekkersrol en de coördinatie voor het beleid inzake ouderenzorg op zich genomen. Binnen het OCMW is deze coördinatorsrol toevertrouwd aan de verantwoordelijke van HUIS DRIANE serviceflats en dienstencentrum.

2. Missie en visie

Benaming doelgroep

Ouderen, bejaarden, senioren, ouden van dagen, de derde leeftijd,... het zijn allemaal termen die we gebruiken voor dezelfde groep van personen. Zowel de verschillende benamingen als de leeftijdsgrens van deze groep mensen zijn voor discussie vatbaar.

In deze beleidsnota hanteer ik het begrip ouderen. Tegelijk gebruiken we in Herenthout seniorenraad voor de term ouderenadviesraad.

Leeftijd doelgroep

De leeftijdsgrens van de groep ouderen verschuift naargelang het onderwerp, de regelgeving of de betrokkenen. Voor sommigen ligt de grens bij de leeftijd van 55jaar, voor anderen zelfs nog op jongere leeftijd. De meest gangbare leeftijdsgrens voor ouderen is 60 jaar. Deze leeftijdsgrens wordt in de meeste vakliteratuur ook gehanteerd. Het decreet rond de beleidsparticipatie van ouderen definieert de groep van ouderen als personen die de leeftijd van minstens 60 jaar bereikt. Ook in het ouderenzorgbeleid gebruikt de regelgever de leeftijd van 60 jaar. Als wij in ons beleidsplan spreken over ouderen dan wil dit zeggen de groep van mensen die 60 jaar zijn of ouder.

Heterogene groep

De groep van ouderen is een zeer heterogene groep binnen de bevolking. Het gaat over twee soms drie generaties. Belangrijk is om goed in het oog te houden dat het niet enkel gaat over zorgbehoevende ouderen, maar evenzeer over jonge ouderen. Mensen die nog actief zijn op de arbeidsmarkt, mensen die reizen, vrijwilligerswerk doen, sporten,...

Een diverse doelgroep brengt ook diverse noden, behoeften, interesses en mogelijkheden met zich mee. Elke oudere heeft eigen troeven en achtergronden die een lokaal bestuur kunnen helpen bij een gedragen beleid. Ouderenbeleid is een beleid met grote uitdagingen, nu en in de toekomst.

Inclusief beleid

De kern van een goed lokaal ouderenbeleid is dat het een inclusief beleid is. Een beleid waarvan zowel het geheel als alle onderdelen aan de algemene en specifieke behoeften van ouderen beantwoorden. Het is een beleid dat impact heeft op alle beleidsdomeinen die bij een lokaal bestuur aanwezig zijn. Daarnaast betekent inclusief beleid ook het betrekken van de ouderen zelf bij het beleid. De seniorenraad heeft hierbij een zeer belangrijke rol.

Ook de bevoegde schepen speelt een belangrijke rol in het garanderen van een inclusief beleid. De schepen moet waken over de belangen van de ouderen in de diverse beleidsmaatregelen.

3. Situatieschets

3.1. Cijfergegevens

3.1.1. Verhouding: ouderen ten aanzien van de totale bevolking

Herenthout telt eind 2006 8462 inwoners

VERHOUDING OUDEREN - TOTALE BEVOLKING		
categorie	absolute gegevens	Procentueel
55 jaar	115	1,36%
56 jaar	113	1,33%
57 jaar	114	1,35%
58 jaar	106	1,25%
59 jaar	91	1,08%
60 jaar	114	1,35%
61 jaar	102	1,21%
62 jaar	99	1,17%
63 jaar	107	1,26%
64 jaar	87	1,03%
65 jaar	72	0,85%
66 jaar	81	0,96%
67 jaar	86	1,02%
68 jaar	87	1,03%
69 jaar	87	1,03%
70 jaar	73	0,86%
71 jaar	65	0,77%
72 jaar	80	0,95%
73 jaar	63	0,74%
74 jaar	83	0,98%
75 jaar	82	0,97%
76 jaar	61	0,72%
77 jaar	52	0,61%
78 jaar	38	0,45%
79 jaar	49	0,58%
80 jaar	49	0,58%
81 jaar	43	0,51%
82 jaar	40	0,47%
83 jaar	44	0,52%
84 jaar	31	0,37%
85 jaar	27	0,32%
86 jaar	26	0,31%
87 jaar	17	0,20%
88 jaar	8	0,09%
89 jaar	9	0,11%
90 jaar	13	0,15%
91 jaar	16	0,19%
92 jaar	11	0,13%

93 jaar	10	0,12%
94 jaar	5	0,06%
95 jaar	4	0,05%
96 jaar	4	0,05%
97 jaar	0	0
98 jaar	2	0,02%
99 jaar	0	0
100 jaar	3	0,04%
Totaal	2469	29,20%

Bron: Bevolkingscijfers gemeente Herenthout- cijfers 31/12/2006

3.1.2. Levensverwachting

Meer dan de helft van de vrouwen van 75 jaar en ouder zijn weduwe. Vrouwen hebben met andere woorden meer kans alleen ouder te worden.

De levensverwachting (NIS 2001) bij geboorte bedraagt voor vrouwen 82,30 jaar en voor mannen 76,44 jaar. Momenteel hebben mannen en vrouwen van 65 jaar nog respectievelijk 16,65 jaar en 20,59 jaar te verwachten.

3.1.3. Actieven versus niet-actieven

Herenthout heeft minder mensen op arbeidsactieve leeftijd. Toename van niet-actieve bevolking t.o.v. actieve bevolking. Het cijfer van de interne vergrijzing stijgt en ligt hoger dan het gemiddelde van het arrondissement (15,21 op 01/01/04). De interne vergrijzing is zelfs in vergelijking met de omliggende gemeenten het hoogst. Er is een grote zorgafhankelijkheid bij de 80 - plussers.

De grijze druk neemt toe: zo zijn er in 2005 100 mensen op arbeidsactieve leeftijd die bijdragen voor de 60+ (bijna 37,7 ouderen). Het cijfer van de grijze druk ligt ook hoger dan het gemiddelde van het arrondissement (35,75 op 01/01/04).

Wat de familiale zorgindex betreft staan steeds meer actieven in voor de zorg van 80 - plussers. Het cijfer ligt ook hoger dan het gemiddelde van het arrondissement (23,51 op 01/01/04).

3.1.4. Burgerlijke staat

Meer dan de helft van de vrouwen van 75 jaar en ouder zijn weduwe. Vrouwen hebben met andere woorden meer kans om alleen oud te worden. Het aandeel weduwen stijgt al vanaf de leeftijd van 65 jaar bij de vrouwen. Aangezien ouderen liefst zo lang mogelijk thuis blijven wonen, leeft deze groep ook vaak alleen.

Het al dan niet alleen wonen heeft ook impact op het gebruik van de hulpverlening. Ouderen die alleen wonen doen vaker een beroep op hulp dan mensen die nog samen wonen. De aanwezigheid van een

partner speelt blijkbaar een belangrijke rol of men een beroep doet op de dienstverlening of niet.

3.1.5. Woonsituatie

Het aandeel ouderen dat alleen woont binnen de verschillende leeftijdsgroepen neemt lichtjes toe met uitzondering voor de leeftijdsgroep 70 – 79 jarigen. Koppels worden door de hogere levensverwachting immers meer samen oud. Meer dan de helft van de 80 – plussers woont alleen.

Het gegeven dat ouderen langer zelfstandig willen wonen, verhoogt de vraag naar kleinere, aangepaste woonegelegenheden. Deze vaststelling samen met de nog resterende behoefte aan koopwoningen of kavels voor middengroepen, zullen in de toekomst de nodige aandacht moeten krijgen.

Er wordt een algemene trend van ontgroening, gezinsverdunning en vergrijzing waargenomen. Als gevolg hiervan zal de vraag naar kleinere, aangepaste woonegelegenheden alleen maar toenemen.

3.2. Beschrijving van de maatschappelijke context

LOGO

Herenthout behoort tot LOGO Zuiderkempen. Recent werd gestart met de oprichting van een gezondheidsoverleg binnen onze eigen gemeente. Je kan hier spreken van een overleg met alle (een vertegenwoordiging van) lokale gezondheidswerkers. Dit overleg staat nog in de startschoenen. Meer hierover vinden we terug in de nota " lokaal gezondheidsbeleid".

Vergrijzing

Herenthout wordt met een toenemende vergrijzing geconfronteerd. Het cijfer van de interne vergrijzing stijgt en ligt hoger dan het gemiddelde van het arrondissement. De interne vergrijzing is zelfs in vergelijking met de omliggende gemeenten het hoogst.

Zorg

Er is een toename van niet-actieven t.o.v. de actieve bevolking. In vergelijking met het arrondissement moeten meer arbeidsactieve mensen bijdragen voor de 60+.

Ook wat betreft de zorg van actieven voor 80+ scoort Herenthout hoger dan het gemiddelde voor het arrondissement.

3.3. Lokaal ouderenaanbod

3.3.1. Inventaris thuiszorgaanbod

PD

Spreiding poetshulp in Herenthout

	OCMW	Familiehulp	Landelijke Thuiszorg	Thuishulp	Sociaal centrum Lier
2002	84%	8%	4%	3%	1%

GZ

Spreiding gezinszorg in Herenthout

	OCMW	Familiehulp	Landelijke Thuiszorg	Thuishulp	Sociaal centrum Lier
2002	21%	37%	22%	10%	10%

WM

De dienst warme maaltijden van OCMW Herenthout werd afgeschaft met ingang van 2 oktober 2007.

De bedeling van warme maaltijden aan huis gebeurt door privé firma's.

PAS

Personenalarmsystemen Herenthout

	OCMW	Christelijke Mutualiteit	Neutraal Ziekenfonds	De Voorzorg	Liberaal Mutualiteit	Onafhankelijk Ziekenfonds
2007	15	onbeperkt	onbeperkt	onbeperkt	onbeperkt	onbeperkt

Het OCMW stelt 15 personenalarmsystemen ter beschikking. De mutualiteiten helpen onbeperkt de mensen verder bij een aanvraag voor een personenalarmsysteem. De aanvrager dient wel lid te zijn van de mutualiteit.

KD

OCMW Herenthout heeft een klusjesdienst waarop de ouderen beroep kunnen doen.

MMC

De MMC is in opstartende fase. Dit is een project dat naar de toekomst toe nog verder zal moeten worden uitgebouwd.

3.3.2. Inventaris woningen aanbod

Residentiële voorzieningen

- 1 privé RVT Boeyendaalhof
- 1 privé voorziening SF Driesenhof
- 1 voorziening SF Huis Driane (OCMW en gemeente)

Wat de residentiële voorzieningen betreft is er in Herenthout van het totaal aantal toegelaten rusthuiswoonegelegenheden 89% ingevuld. Hierin scoort Herenthout goed t.a.v. de andere omliggende gemeenten.

In de zorgregio Herentals, waartoe Herenthout behoort naast Herentals, Grobbendonk, Vorselaar, Westerlo en Olen werd slechts 48% van de RVTwoonegelegenheden ingevuld. Dit is het minste t.o.v. de andere zorgregio's.

In de toekomst gaan we verder op zoek naar meer concrete cijfers wat het aantal rusthuiswoonegelegenheden betreft.

Andere woonmogelijkheden

Bejaardenwoningen Zonnige Kempen

Herenthout heeft naast dit aanbod, geen enkel aanbod voor geen enkele zorgvorm (dagcentrum – kortverblijf – revalidatiecentrum – nursingtehuizen – beschermd wonen)

3.3.3. Andere ondersteuningsmaatregelen

Naast thuiszorgdiensten en woonvoorzieningen kunnen ouderen een beroep doen op allerhande andere maatregelen om in hun welzijn te voorzien:

- Gemeentelijke, provinciale en nationale toelagen
- Allerlei sociale voordelen
- Vlaams Agentschap voor personen met een handicap
- Oppasdiensten mutualiteit-gezinsbond-privé
- Aanpassings- en renovatiepremies
- Thuisverpleging
- Materiële ondersteuning

3.3.4. Vrijetijd- en verenigingsleven

Herenthout heeft een goed uitgebouwd verenigingsleven met tal van mogelijkheden op sportief en creatief gebied.

OKRA, de ouderenvereniging bij uitstek is aanwezig in Herenthout en biedt op allerlei vlakken ontspanning aan de ouderen (sport, spel, muziek, ...)

3.4. Werking/samenstelling seniorenraad

Oprichting

Op 28 oktober 2002 heeft de gemeenteraad de oprichting en de statuten van de seniorenraad goedgekeurd.

Doelstellingen

Behandelen van alle kwesties op plaatselijk vlak die de ouderen hetzij rechtstreeks hetzij onrechtstreeks aanbelangen.

Op eigen initiatief of op vraag van het schepencollege voorstellen doen of adviezen formuleren.

Informatiekanaal en aanspreekpunt voor alle kwesties/problemen met ouderen.

Een brugfunctie tussen groeperingen van ouderen en individuele ouderen met aandacht voor noden en behoeften.

Bevorderen van het ouderenwerk en de -zorg.

Via hoorzittingen en projecten inspraak organiseren van de ouderen rond bepaalde onderwerpen.

Samenstelling

De gemeentelijke seniorenraad is samengesteld uit stemgerechtigde en niet-stemgerechtigde leden. Er wordt gestreefd om een evenredig aantal mannen en vrouwen in de raad te laten zetelen

Stemgerechtigde leden:

Afgevaardigden van OKRA

Afgevaardigden van de centrumraad

Afgevaardigden RVT Boeyendaalhof/Driesenhof

Afgevaardigden van Huis Driane-serviceflats

Niet georganiseerde ouderen

Zij, uitgezonderd de niet-georganiseerde ouderen, vaardigen 2 effectieve leden af + 2 plaatsvervang(st)ers. De plaatsvervang(st)ers vertegenwoordigen de vereniging bij afwezigheid van een effectief lid.

Niet stemgerechtigde leden

Schepen van sociale zaken

Een door het college van burgemeester en schepenen aangestelde ambtenaar die de functie van secretaris vervult

Voorzitter OCMW

Verantwoordelijke Huis Driane

Deskundigen op uitnodiging van de vergadering

Mandaat

Het mandaat van de stemgerechtigde leden vangt aan bij aanvang van elke nieuwe legislatuur in de gemeenteraad en geldt tot intrekking van het mandaat door de betrokken vereniging of door opzeg van het mandaat door het individuele lid. Het mandaat is onbezoldigd.

De beëindiging van het mandaat gebeurt als volgt:

- Schriftelijke motivering of intrekking van de opdracht door de vereniging die de kandidaat vertegenwoordigt
- Schriftelijk ontslag door de betrokkene
- Drie opeenvolgende ongewettigde afwezigheden
- Vernieuwing van de gemeenteraad

Werking

De seniorenraad komt minstens driemaal per jaar samen en telkens wanneer de voorzitter of een derde van de leden hierom verzoekt.

De bijeenroeping gebeurt schriftelijk door de voorzitter, minstens 8 dagen voor de vergadering.

De vergadering is openbaar.

De agenda vermeldt alle punten die door het gemeentebestuur of door de leden van de seniorenraad schriftelijk ingediend zijn.

Beraadslaging

Om geldig te kunnen beraadslagen moet minstens de helft van de stemgerechtigde leden aanwezig zijn.

Verslag

De secretaris stelt het verslag op van iedere samenkomst. Het verslag wordt toegezonden aan alle leden van de seniorenraad en aan het schepencollege en aan elke politieke fractie van de politieke partijen in de gemeenteraad.

Adviezen en voorstellen worden overgemaakt aan het schepencollege.

Indien het voorstel niet gevolgd wordt, moet het schepencollege zijn beslissing motiveren.

Kosten

De seniorenraad beschikt over middelen ingeschreven in de gemeentebegroting.

**Wijzigingen
statuut**

Het voorstel tot wijziging van het statuut moet uitdrukkelijk op de agenda van de seniorenraad worden vermeld. 2/3 van de aanwezige leden moet het voorstel goedkeuren en het goedgekeurde voorstel moeten worden overgemaakt aan het gemeentebestuur.

4. Doelstellingen

4.1. Een strategisch plan op basis van de vooropgestelde missie

Strategisch doel 1: Het lokaal bestuur voert een gecoördineerd ouderenbeleid afgestemd op de noden en behoeften van de ouderen.

Strategisch doel 2: Het lokaal bestuur wil door de verdere uitbouw van de seniorenraad de mogelijkheid bieden aan alle ouderen tot inspraak en het formuleren van adviezen met betrekking tot ouderenbeleid.

4.2. Concrete acties en inzet van middelen op lange en korte termijn

Strategisch doel 1: Het lokaal bestuur voert een gecoördineerd ouderenbeleid afgestemd op de noden en behoeften van de ouderen

Operationele doelstelling 1.1.

Het lokaal bestuur stelt een coördinator ter beschikking voor lokaal ouderenbeleid, die instaat voor de opmaak van een beleidsplan

Concrete acties	Timing	Budget
1.Toewijzing coördinatorsrol lokaal ouderenbeleid aan de verantwoordelijke Huis Driane	2008	Takenpakket vw HD

Operationele doelstelling 1.2.

Het lokaal bestuur voert een ouderenbehoefteonderzoek uit bij alle 60+ in Herenthout.

De methodiek van het ouderenbehoefteonderzoek gaat uit van het principe: voor ouderen en door ouderen.

Ouderenbeleid wordt vaak verengd tot pensioen- en zorgbeleid. Ouderenbeleid is natuurlijk veel meer dan dat. Het gaat over huisvesting, mobiliteit, bereikbaarheid van diensten, ...

Dit zijn zaken die ervoor zorgen dat een oudere al dan niet geïntegreerd is in de samenleving.

De resultaten van dergelijk onderzoek zijn zeer verschillend van gemeente tot gemeente. Wat in de ene gemeente als probleem wordt ervaren, kan in een andere vergelijkbare gemeente totaal omgekeerd zijn.

De resultaten van het onderzoek zijn dan ook een belangrijke insteek voor een gemeentelijk ouderenbeleidsplan.

Deze resultaten worden in een volgend beleidsplan verder uitgewerkt en omgezet in concrete acties.

Concrete acties	Timing	Budget
1. Sensibiliseren en informeren van de seniorenraad	2008 – 2010	Takenpakket Vw OB
2. Oprichting van een werkgroep ouderenbehoefteonderzoek binnen de seniorenraad	Jan. 2008	Takenpakket Vw OB
3. Inventariseren van bestaand studiemateriaal rond ouderenbehoefteonderzoek	Voorjaar 2008	Takenpakket Vw OB
4. Organisatie en ontwikkeling van een behoefteonderzoek voor en door de ouderen van Herenthout	Voorjaar-Najaar 2008	Takenpakket Vw OB
5. Concrete uitvoering van het behoefteonderzoek	2009	Begroting 2009
6. Inventarisatie van de resultaten van het behoefteonderzoek	2009	Begroting 2009
7. De resultaten van het behoefteonderzoek analyseren	2009-2010	Begroting 2009
8. Vanuit de analyse verdere doelstellingen en acties plannen	Vanaf 2010	Begroting

Strategisch doel 2: Het lokaal bestuur wil door de verdere uitbouw van de seniorenraad de mogelijkheid bieden aan alle ouderen tot inspraak en het formuleren van adviezen met betrekking tot ouderenbeleid.

Operationele doelstelling 2.1.

De seniorenraad actief betrekken in het voeren van een goed onderbouwd ouderenbeleid.

Sedert juni 2007 zetelt een afvaardiging van het lokaal bestuur in de seniorenraad. Zij zorgen voor een efficiënte werking en doorstroming van adviezen.

Concrete acties	Timing	Budget
1. De leden van de seniorenraad informeren rond het voeren van een gecoördineerd lokaal ouderenbeleid	2008 - 2010	Takenpakket vw OB
3. De seniorenraad betrekken bij de uitvoering van een lokaal ouderenbehoefteonderzoek	2008 - 2010	Takenpakket vw OB

Operationele doelstelling 2.2.

Een goed evenwichtig samengestelde seniorenraad

Concrete acties	Timing	Budget
1. Een reflex maken om ouderen persoonlijk aan te spreken over de seniorenraad	Doorlopend	Takenpakket vw OB
2. Verschillende generaties ouderen laten zetelen in de seniorenraad	Doorlopend	Takenpakket vw OB
3. Mensen met verschillende achtergronden betrekken in de seniorenraad. DIVERSITEIT = TROEF	Doorlopend	Takenpakket vw OB

4.3. Linken met andere beleidsplannen

4.3.1. Lokaal Dienstencentrum

De werking en de verdere uitbouw van het lokaal Dienstencentrum, dat zich voornamelijk toespitst op de 55 plusser, is een belangrijk onderdeel binnen het lokaal ouderenbeleid. Huis Driane serviceflats en dienstencentrum is het hart van waaruit het lokaal ouderenbeleid gevoerd worden. De concrete doelstellingen en actiepunten van het lokaal Dienstencentrum vind je terug in het beleidsplan.

4.3.2. Lokaal gezondheidsplan

De gemeente Herenthout behoort tot het Lokaal gezondheidsoverleg Zuiderkempen (LOGO). Recent werd gestart met de oprichting van een gezondheidsoverleg binnen de eigen gemeente. Gezondheid is een thema dat elke leeftijd aanbelangt, dus ook de ouderen.

De doelstellingen binnen het lokaal gezondheidsplan zijn:

- Het voeren van een gecoördineerd gezondheidsbeleid
- Binnen het gezondheidsbeleid oog hebben voor het wegwerken van gezondheidsverschillen tussen groepen in de bevolking
- Het lokaal bestuur stimuleert preventieve acties om de gezondheid van de burgers van Herenthout te garanderen.

Een gedetailleerde beschrijving vind je terug in het Lokaal gezondheidsplan.

4.3.3. Beleidsplan bibliotheek

Binnen het beleidsplan van de bibliotheek worden duidelijke linkers gelegd naar ouderen. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- Betere participatie en samenwerking van en met ouderen binnen de werking van de bibliotheek
- Informatie- en kennisbevordering voor ouderen
- Educatie en levenslang leren
- Een ontmoetingsplaats creëren, waar gepaste activiteiten voor de doelgroep kunnen georganiseerd worden
- De toegankelijkheid naar de bibliotheek bevorderen

De verdere uitwerking van deze doelstellingen vind je terug in het beleidsplan bibliotheek.

4.3.4. Jeugdbeleidsplan

Binnen het jeugdbeleidsplan werd tot nu toe geen enkele link gemaakt naar de ouderen.

4.3.5. Sportbeleidsplan

Ouderen en sportbeoefening. In het sportbeleidsplan wordt hierover het volgende gezegd:

De afdeling sport van de ouderenorganisatie OKRA heeft de laatste jaren te kampen met verlies aan populariteit. De organisatie biedt een uitgebreid gamma sportactiviteiten aan waaronder fietsen, wandelen, dansen, turnen,...

Deze tendens heeft vooral te maken met het feit dat jong gepensioneerden niet vlug geneigd zijn om bij deze organisatie te gaan sporten. Meestal zijn zij reeds jaren lid van een sportclub en blijven daar ook als veteraan aan sport doen.

De leden van de afdeling sport bij OKRA zijn meestal mensen die vroeger nooit aan sport hebben gedaan en pas na hun pensioen deze stap hebben gezet om te sporten. Voor mensen die nooit lid geweest zijn van een sportclub is de drempel lager om via dit kanaal aan sport te gaan doen.

Anderzijds zal iemand die altijd lid geweest is van een sportclub, niet zo vlug de stap zetten om bij een ouderenorganisatie aan sport te gaan doen.

Er zijn voldoende clubs in onze gemeente die een aanbod hebben voor veteranen, die zelfs aan competitie doen.

5. Begroting

Werking seniorenraad

Binnen de begroting 2008 wordt een toelage voorzien voor de werking van de seniorenraad van € 1.250,00/jaar.

Ouderenbehoefte- onderzoek

Momenteel is er nog geen zicht op de kosten die verbonden zijn aan de uitwerking van het ouderenbehoefteonderzoek. In de begroting 2008 werd hier nog geen rekening mee gehouden.

Voor de begroting 2009 zal er besproken moeten worden welke middelen dienen voorzien te worden.

6. Beheer

1. Kwaliteitsbeleid

Doelstellingen

Een goed onderbouwd kwaliteitsvol ouderenbeleid START bij de vraag WAT WILLEN OUDEREN?

Om op deze vraag een antwoord te krijgen, is het noodzakelijk dat we vertrekken vanuit de ouderen zelf.

Een ouderenbehoefteonderzoek biedt een antwoord op deze vraag. Dit is meteen ook de belangrijkste doelstelling binnen de beleidsnota. Het onderzoek gebeurt in fasen.

Vanuit de analyse van de resultaten van het ouderenbehoefteonderzoek zal verder gewerkt worden naar meer concrete doelstellingen met hieraan gekoppelde actieplannen.

Om het geheel in goede banen te leiden, wordt een coördinator aangesteld. Deze taak is weggelegd voor de verantwoordelijke Huis Driane, van waaruit het ouderenbeleid van onze gemeente wordt gevoerd.

Belangrijk binnen een lokaal ouderenbeleid is inspraak van de doelgroep, in dit geval de ouderen. Inspraak geeft zowel voordelen voor de doelgroep als voor het lokaal bestuur.

Via de reeds bestaande seniorenraad willen we de ouderen informeren, consulteren, adviezen laten formuleren en mee laten beslissen over zaken aangaande ouderen.

2. Personeel- en vrijwilligersbeleid

Personeel

De verantwoordelijke Huis Driane werd aangesteld als coördinator van het ouderenbeleid voor Herenthout. Zij heeft reeds een aantal vormingen gevolgd in het kader van ouderenbeleid en zal dit naar de toekomst toe blijven doen.

Seniorenraad

De seniorenraad is samengesteld uit georganiseerde en niet-georganiseerde ouderen die maximaal worden betrokken in het voeren van ouderenbeleid.

De coördinator van het ouderenbeleid zetelt mee in de seniorenraad zodat zij ten allen tijde de leden van de raad te woord kan staan.

3. Betrokkenheid

Seniorenraad

Aan de seniorenraad werd toelichting gegeven rond het voeren van ouderenbeleid binnen onze gemeente en het belang van de opmaak van de beleidsnota.

De beleidsnota wordt ook voorgesteld aan de seniorenraad.

**Werkgroep
ouderenbehoefte-
onderzoek**

Binnen de seniorenraad wordt een werkgroep ouderenbehoefteonderzoek opgericht. Deze werkgroep denkt mee over de stappen die binnen het ouderenbehoefteonderzoek moeten gezet worden. Er is telkens een terugkoppeling naar de seniorenraad.

Doelgroep

Via plaatselijke media (gemeentenuws, Drianekes,...), plaatselijke verenigingen voor ouderen willen wij de doelgroep op de hoogte stellen welke bewegingen er zich in het Herenthoutse ouderenbeleid voordoen.

4. Financieel beleid

Begroting

Tot op heden werd er geen rekening gehouden binnen het budget welke werkingsmiddelen nodig zijn voor het voeren van een degelijk ouderenbeleid. Voor de begroting 2009 moet dit bekeken worden.

5. Organisatorisch beleid

Coördinator

De coördinatorsrol van het lokaal ouderenbeleid werd toegewezen aan de verantwoordelijke Huis Driane serviceflats en dienstencentrum. Meer specifiek binnen Huis Driane is zij verantwoordelijk voor de serviceflats en de thuisdiensten. Tevens volgt zij de verdere ontwikkeling van het dienstencentrum op en is zij betrokken bij de uitbouw van het lokaal gezondheidsbeleid.

De recente komst van een voltijdse administratief bediende voor Huis Driane heeft zeker zijn vruchten al afgeworpen wat betreft ondersteuning voor de administratieve taken.

Sociaal Huis

Ook het 'sociaal huis' dat momenteel in volle ontwikkeling is, zal voor meer duidelijkheid zorgen, zowel voor de burger als voor de ambtenaar, wie voor wat waar terecht kan.

6. Communicatiebeleid

Het is niet de bedoeling om van het lokaal ouderenbeleidsplan een mooi afgewerkte bundel te leveren die we in de kast leggen en die wanneer het nodig is, bekeken wordt.

Dit ouderenbeleidsplan moet worden gezien als het startpunt voor de verdere ontwikkeling van ouderenbeleid voor de gemeente Herenthout.

Het is een werkinstrument door en voor de plaatselijke ouderen. Dit wil dan ook zeggen dat de ouderen constant op de hoogte moeten zijn van en betrokken worden bij de ontwikkelingen die zich voordoen.

Externe communicatie

De **seniorenraad** is een belangrijke partner in de ondersteuning en de ontwikkeling van ouderenbeleid. Er werd reeds een werkgroep binnen de raad opgericht die mee zal denken rond het ouderenbehoefteonderzoek. Deze werkgroep zal ook steeds een terugkoppeling doen naar de seniorenraad. Toch is dit niet voldoende, want hiermee bereiken we slechts een deel van de doelgroep.

Eventueel kunnen we denken om een infoblad van de ouderenadviesraad uit te geven of in **Drianekes**, het krantje van Huis Driane, een vaste rubriek te voorzien voor nieuws vanuit de seniorenraad.

Ook de **websites** van zowel **gemeente als OCMW**, het **gemeentenieuws en andere brochures** dragen bij tot infoverspreiding.

Interne communicatie

Niet enkel de communicatie naar de burger is belangrijk, ook intern is een goede afstemming op mekaar noodzakelijk om een goede en vlotte werking te garanderen.

Een frequente terugkoppeling van realisaties en ontwikkelingen binnen het ouderenbeleid naar zowel OCMW- als gemeentebestuur is noodzakelijk.

Ook in het lokaal sociaal beleidsplan worden rond communicatie de nodige acties voorzien.

‘Jullie beleid, onze prioriteit!’

Zaterdag 8 maart 2008

Doel:

Raadsleden betrekken bij de beleidsplanning van de verschillende diensten. Dit door samen te discussiëren over de inhoud en prioriteiten aan te duiden.

De inhoud van de besprekingen, opmerkingen en aanvullingen worden in addenda toegevoegd aan elke beleidsnota.

Huis Driane

Ouderenbeleid

Deze nota is het startpunt voor de uitbouw van het ouderenbeleid in Herenthout. In deze beleidsnota staan 2 punten centraal

- 1) Het behoefteonderzoek voor en door ouderen
- 2) Uitbouwen van een seniorenraad

Het behoefteonderzoek als basis voor de verdere uitwerking van het ouderenbeleid. Op basis van de resultaten van dit onderzoek zal een nieuwe beleidsnota worden opgemaakt en zullen prioriteiten worden aangeduid. Dit onderzoek is een onderzoek voor en door ouderen en zal mede uitgewerkt en begeleid worden door een werkgroep afgevaardigd vanuit de seniorenraad.

Er is discussie rond de leeftijdsgrens, in de beleidsnota is ervoor gekozen om de doelgroep ouderen te benoemen vanaf 60 jaar aangezien dit ook de leeftijdsgrens is die in de meeste vakliteratuur rond ouderenbeleid werd gehanteerd. Ook de bevraging zal gebeuren vanaf de leeftijd van 60 jaar.

Toch vragen de raadsleden ook aandacht voor de 55-plussers. Voor sommigen is dit de leeftijd waarop ze in een zwart gat vallen. Belangrijk is hier rekening te houden met antireactie van deze doelgroep. Misschien is dit wel de doelgroep bij uitstek om aan te spreken voor vrijwilligerswerk.

De vraag die centraal staat bij het voeren van dit onderzoek: Hoe pakken we dit aan? Het is soms moeilijk om respons te krijgen. Mogelijke kanalen zijn: een samenwerking met OKRA, huis aan huis enquête, ... Dit laatste is zeer belangrijk, eventueel kunnen contactpunten worden aangeduid of kunnen lijsten persoonlijk opgehaald worden.

De raad vraagt om de vragenlijst vooraf met hen te bespreken. Verder gaan de raadsleden volledig akkoord met dit behoefteonderzoek als basis voor de verdere uitbouw van het ouderenbeleid. Wel wijzen ze op het belang van de opvolging van dit onderzoek de komende jaren.

Dienstencentrum

De aanpak van het imagoprobleem van het dienstencentrum.

Hoe? – naam aanpassen?

- locatie aanpassen?
- afhankelijk van het aanbod

Dit probleem moet bekeken worden als een én én verhaal. De aanpak ervan kan gekoppeld worden aan het behoefteonderzoek.

Gezondheidsbeleid

Gezondheidsbeleid is een gecoördineerd beleid. Gezondheid belangt iedereen aan. Preventie moet in dit beleid centraal staan.

Vereenzaming is in deze context een belangrijk werkpunt, het gaat hier dan om het sociale luik van gezondheid. Hier is misschien een samenwerking mogelijk met ziekenzorg. (Vaak is vereenzaming vooral een mobiliteitsprobleem!)